

OPINIE

'Kamer, stop de afbraak van het muziekonderwijs'

Als er niets gebeurt zijn er over vijf jaar nog maar weinig volwaardige muziekscholen over, schrijft Geert Drion. 'Een goed stelsel voor muziekonderwijs krijg je alleen door harde afspraken met de gemeenten te maken.'

OPINIE - Geert Drion 2 juli 2014, 6:01

Beeld anp

Overall in Nederland worden muziekscholen opgeheven of omgevormd tot websites en verzamelgebouwen. De gemeenten moeten bezuinigen en het muziekonderwijs staat niet hoog op

de lokale prioriteitenlijst. Als er niets gebeurt zijn er over vijf jaar nog maar weinig volwaardige muziekscholen over.

Is de afbraak van de muziekscholen 'erg', en tot wiens verantwoordelijkheid behoort dit? Hierover debatteert vandaag de Tweede Kamer. Maar het zal voor de Kamer niet eenvoudig zijn houvast te vinden. Het advies van de Raad voor Cultuur is niet erg bruikbaar en minister Bussemaker onderschrijft in haar beleidsbrief weliswaar het belang van de 'lokale voorzieningen' voor cultuureducatie maar ziet voor zichzelf geen sturende rol weggelegd. Wel doet zij een 'oproep' aan de gemeenten om te blijven zorgen voor een 'gunstig lokaal klimaat'.

Niet bij de wet geregeld

Blijkbaar is het allemaal niet zo eenvoudig. Hoe komt dat? In de eerste plaats is de rol van muziekscholen in Nederland niet bij wet geregeld. Anders dan in de ons omringende landen is het muziekonderwijs de verantwoordelijkheid van de lokale overheden. Er is geen nationaal curriculum voor cultuureducatie en geen kaderwet. En in het huidige decentralisatieklimaat is er weinig draagvlak om daar verandering in te brengen.

In de tweede plaats is moeilijk objectief vast te stellen in hoeverre de individuele leerling zal 'lijden' onder de opheffing of omvorming van de muziekscholen. Daarbij komt de ideologische verschuiving van de terugtrekkende overheid. We willen niet alles meer voor iedereen regelen: de mensen kunnen zelf betalen voor hun hobby. Voeg daarbij de enorme druk op de gemeentelijke begroting en het pleit is beslecht.

Beeld anp

Interventie van de Kamer

Toch zijn er wel degelijk sterke argumenten voor een interventie door de Kamer. Om te beginnen is het cultuuronderwijs in de 'vrije tijd' een belangrijke bouwsteen voor de vorming van autonome, creatieve burgers en een veerkrachtige samenleving. Het kabinet heeft juist die waarden tot kern van zijn beleid gemaakt. Het komt er dus op aan verstandig om te gaan met de kwaliteit en toegankelijkheid van de voorzieningen die daaraan bijdragen. Hier heeft het rijk een verantwoordelijkheid, als hoeder van het speelveld.

In de tweede plaats bestaat er een sterke samenhang in de lokale creatieve keten van kennismaken-leren-opleiden. De vorming van talenten verloopt geheel in de vrije tijd van de burgers. Zorg voor talent, een speerpunt van het kabinet, is dus ook: zorg voor

educatie in de vrije tijd.

In de derde plaats verzorgen de muziekscholen en de centra voor de kunsten programma's die veel breder zijn dan alleen de lessen en cursussen voor individuele burgers. Juist die programma's (bijvoorbeeld voor cultuureducatie in het onderwijs) heeft het kabinet benoemd als essentiële bouwstenen voor de moderne samenleving. Ook hier geldt dat het verstandig is de lokale infrastructuur niet af te breken zonder dat een goed alternatief is ontwikkeld.

Afbreken van werkveld

En tot slot zijn de muziekscholen en centra voor de kunsten werkgever van ca. 10.000 kunstprofessionals, die allemaal als amateur zijn begonnen, een vakopleiding hebben gevolgd en zijn gaan werken in een volwaardig werkveld, waar zij hun vak en passie overdragen aan nieuwe groepen liefhebbers en talenten. Het afbreken van dat werkveld zal niet zonder gevolgen zijn: niet alleen voor de docenten zelf (die als zelfstandige geen volwaardig bestaan kunnen opbouwen), maar ook voor de vakopleidingen en de kunstensector als geheel.

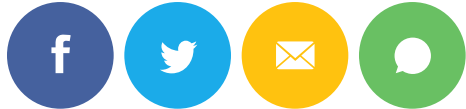
Een goed stelsel voor muziekonderwijs is dus van het grootste belang. Dat kan alleen door er afspraken met de gemeenten over te maken. Een kaderwet (zoals onlangs voor de bibliotheken is vastgesteld) is politiek niet haalbaar. Maar een convenant tussen gemeenten, provincies en rijk is dat waarschijnlijk wél. Het is zaak dat de Kamer nu opdracht geeft aan de minister daarin het voortouw te nemen, en toe te zien op de slagkracht en uitvoering daarvan. Er is voldoende beleidsinhoudelijke reden voor de Kamer een dergelijke stap te zetten.

Wakker worden

Misschien kan de Kamer steun vinden in een uitspraak van Frits Bolkestein over de subsidie aan de kunsten: er is veel graan nodig voor één fles goede jenever. In het geval van de muziekscholen is graan alléén niet genoeg: zonder een vat, vuur en een goede stoker gebeurt er niets. Ter inspiratie kan de Kamer kijken naar de situatie over de grens waar een en ander beter is verankerd.

Eén ding is zeker: als we zo doorgaan, is straks de lokale infrastructuur voor cultuureducatie versplinterd. Tot iemand wakker wordt en zegt: hoe heeft dit kunnen gebeuren? Laten we proberen dat voor te zijn.

Geert Drion is beleids- en organisatieadviseur in de culturele sector.

MEER OVER [KAMER](#) [POLITIEK](#) [OPINIE](#) - [GEERT DRION](#)

Columns & Opinie

MEER COLUMNS & OPINIE

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

[Tip hier onze journalisten](#)

Algemeen

[Contact met de Volkskrant](#)

[Privacystatement](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Cookiebeleid](#)

[Colofon](#)

Service

[Klantenservice](#)

[Mijn profiel](#)

[Vakantieservice](#)

[Adverteren](#)

[Losse verkoop](#)

Meer de Volkskrant

[Abonneren](#)

[Nieuwsbrieven](#)

[Digitale krant](#)

[Webwinkel](#)

[Inclusief](#)

[RSS-feeds](#)

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Android apps](#)

[iOS apps](#)

Navigeer

[Columnisten](#)

[Recensies](#)

Op alle verhalen van de Volkskrant rust uiteraard copyright. Linken kan altijd, eventueel met de intro van het stuk erboven.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@volkskrant.nl.

© 2020 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden

Dit artikel krijgt u cadeau. Lees alles op volkskrant.nl voor slechts 1,75.

Start

Best gelezen

Nieuws

Zoeken

Service